ऋणनिर्देश

हा शोध प्रबंध पूर्ण करून सादर करताना मला आनंद होत आहे. या शोध प्रबंधाचा विषय परिचित असल्याने सुरवातीस सोपा वाटला, पण अभ्यास करताना विषयाची व्याप्ती खूपच आहे असे जाणवले. अशा परिस्थितीत मार्गदर्शक डॉ. सी. एन. लांडगे यांनी अचूक व सखोल मार्गदर्शन केले. याबद्दल त्यांचा ऋणी आहे.

श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ बार्शी या संस्थेचे जॉ. सेक्रेटरी श्री. एम्.बी. मोहिते यांनी संस्थेतील आवश्यक ती कागदपत्रे पहाण्यास परवानगी दिली व सहकार्य केले याबद्दल त्यांचाही ऋणी आहे.

प्राचार्य डॉ. सी.बी. शितोळे, प्रा. के.एन्. देशपांडे, प्रा.डॉ. आर.एन्. इंगोले, प्रा. व्ही. एन्. मोहिरे, डॉ. बी. वाय. यादव, श्री. आर.एन्. हजारे व सौ. कुंदा यादव यांनी संशोधनासाठी वेळोवेळी मार्गदर्शन व सहकार्य केले याबद्दल त्यांचाही आभारी आहे.

अल्पावधीत श्री. राम गवळी यांनी शोध प्रबंध टंकलिखित करून दिला त्याबद्दल त्यांचे आभार.

कल्याण कृष्णा यादव.

अ नु क्र म णि का

प्रकरण		नाव	पृष्ठ क्रमांक
		ऋणनिर्देश	तीन
		अनुक्रमणिका	चार ते आठ
		कोष्टकांची यादी	नऊ ते बारा
		फोटो व आलेखांची यादी	तेरा
१.		प्रास्ताविक	१ ते ११
	१.१	विषय प्रवेश	१
	१.२	संशोधनाचा विषय	३
	१.३	संबंधित विषयाचे महत्व	५
	१.४	संशोधनाची उद्दिष्टे	७
	१.५	संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा	८
	१.६	प्रकरणांचे सूत्रीकरण	९
२.		संबंधित संशोधनाचा अभ्यास व संशोधनाची कार्यपध्दती.	१२ ते ३०
	२.१	प्रस्तावना	१३
	२.२	संबंधित संशोधनाचा अभ्यास	१३
	२.३	संशोधनाची कार्यपध्दती	२१
३.		कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे संक्षिप्त जीवन चरित्र.	३१ ते ६८
	३.१	प्रास्ताविक	३२

प्रकरण	नांव	पृष्ठ क्रमांक
३. [चालू]		
३.२	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांचे पूर्वज	३२
३.३	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे बालपण	३४
३.४	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांचे शिक्षण	३४
३.५	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे वैवाहिक जीवन	३९
३.६	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांची नोकरी व समाज कार्य	४०
३.७	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे शैक्षणिक व समाज शिक्षणाचे कार्य	४३
३.८	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे समाजकार्य व समाज शिक्षणाचे कार्य	५६
३.९	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांचा सन्मान व कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांचे महानिर्वाण	६२
३.१०	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब, एक शिक्षण तज्ञ	६४
४.	<u>पृथ:करण व अर्थनिर्वचन</u>	६९ते१३१
४.१	प्रस्तावना	७०
४.२	प्रश्नावलीच्या सहाय्याने मिळवलेल्या माहितीचे पृथ:करण व अर्थनिर्वचन	७०
	अ] प्रतिसादकांची माहिती	७०
	ब] कर्मवीर मामासाहेबांची राहणी व इतर व्यक्तींचा त्यांचेवरील प्रभाव	७२

प्रकरण	नाव	पृष्ठ क्रमांक
४. [चालू]		
	क] स्त्री - शिक्षण	८१
	ड] विधवा परित्यक्ता यांच्या मुलांची शिक्षणाची सोय	८७
	इ] वर्ण व्यवस्था व अंधश्रध्दा	८९
	ई] वसतिगृहातील आहार व व्यायाम	९२
	प] नेतृत्व व श्रमप्रतिष्ठा	९७
	फ] शेतक-यामध्ये जागृती	१००
	ब] आर्थिक दृष्टया मागास विद्यार्थ्यासाठी व्यवसाय	१०७
	म] कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांच्या बाबत विविध समाज घटकातील प्रतिक्रिया	१०९
४.३	मुलाखतीच्या आधारे मिळविलेल्या माहितीचे पृथ:करण व अर्थनिर्वचन	११४
४.४	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांनी सुरु केलेल्या विविध संस्थांना भेटी देवून अभ्यासकाने केलेले अर्थनिर्वचन	१२२
४.५	ध्वनी फितीच्या सहाय्याने मिळविलेल्या माहितीचे पृथ:करण व अर्थनिर्वचन	१३४
५. -	निष्कर्ष व शिफारशी.	१३५ ते १४८
५.१	सारांश	१३७

प्रकरण	नांव	पृष्ठ क्रमांक

५. [चालू]

५.२ निष्कर्ष — १३७

अ] स्त्री - शिक्षणाबाबतचे निष्कर्ष — १३७

ब] विधवा, विधुर व परित्यक्ता यांच्या मुलांचे शिक्षणाबाबत निष्कर्ष — १३८

क] अंधश्रध्दा व जाती भेदाबाबतचे निष्कर्ष — १३९

ड] वसतिगृहातील मुलांचा आहार व व्यायाम याबाबतचे निष्कर्ष — १४०

इ] नेतृत्व गुण व श्रमनिष्ठा याबाबतचे निष्कर्ष — १४१

ई] सेवक-यामध्ये जागृती याबाबतचे निष्कर्ष — १४२

प] आर्थिक दृष्टया मागास विद्यार्थ्यासाठी विविध व्यवसायात काम याबाबतचे निष्कर्ष — १४३

फ] कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांचे जीवन व विविध भावना याबाबतचे निष्कर्ष — १४३

म] निष्कर्षांचा सारांश — १४४

५.३ शिफारशी — १४६

५.४ पुढील संशोधनासाठी विषय — १४८

संदर्भ सूची - — १४९ ते १५८

परिशिष्ट — १५९ ते १८४

१] प्रतिसादकास विनंती पत्र — १५९

२] प्रश्नावली — १६०

३] मुलाखत अनुसूची — १६८

परिशिष्ट [चालू]

४] प्रश्नावली भरून दिलेल्या प्रतिसादकांची यादी १६९

५] मुलाखत घेतलेल्या व्यक्तींची यादी १८०

६] श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ बार्शी या संस्थेच्या विविध शाखा १८१

७] कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांनी स्थापन केलेल्या इतर संस्था. १८४

:::::::::::

कोष्टकांची यादी

अ. नं.	कोष्टक क्रमांक	नाव	पृष्ठ क्रमांक
१.	३. १	जिजामाता विद्यामंदीर बार्शी सन १९६८ ते ८८ अखेर विद्यार्थिनींची संख्या.	५३
२.	३. २	कर्मवीर मामासाहेब जगदाळे महाविद्यालय बार्शी येथील विद्यार्थी संख्या.	५४
३.	४. १	प्रतिसादकांचे शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	७०
४.	४. २	प्रतिसादकाचे सेवेतील पद, संस्थेतील पद व माजी विद्यार्थी आहे किंवा नाही यावरून वर्गीकरण.	७१
५.	४. ३	कै. कर्मवीर मामासाहेबांशी प्रतिसादकांचा संबंध.	७२
६.	४. ४	कै. कर्मवीर मामासाहेबांची राहणी व व्यक्तीगत जीवन.	७३
७.	४. ५	कै. कर्मवीर मामांच्या जीवनावर विविध पुस्तकांचा झालेला परिणाम.	७४
८.	४. ६	कै. कर्मवीर मामांच्या जीवनावर व्यक्तींचा झालेला परिणाम.	७७
९.	४. ७	कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेबांना समाजातील जाणवलेल्या अडचणी.	७९
१०.	४. ८	बहुजन समाजाच्या शिक्षणाबाबत अडचणी.	८२

अ. नं.	कोष्टक क्रमांक	नाव	पृष्ठ क्रमांक
११.	४.९	स्त्री - शिक्षणाबाबत कै. कर्मवीर मामासाहेबांना जाणवलेल्या अडचणी.	८४
१२.	४.१०	कै. कर्मवीर मामांनी स्त्री - शिक्षणासाठी केलेले प्रयत्न.	८६
१३.	४.११	स्त्री - शिक्षणाबाबत कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांची मते.	८६
१४.	४.१२	विधवा व परित्यक्ता यांच्या बाबतचा मामांचा दृष्टिकोन.	८७
१५.	४.१३	विधवा विवाहाबाबत मामांचे मत.	८८
१६.	४.१४	विधवा, विधुर व परित्यक्ता यांच्या मुलांच्या शिक्षणासाठी प्रयत्न.	८८
१७.	४.१५	वर्ण व्यवस्था याबाबत मामासाहेबांचे मत.	९०
१८.	४.१६	वर्ण व्यवस्था नष्ट करण्यासाठी केलेले प्रयत्न.	९०
१९.	४.१७	अंधश्रध्दा निर्मूलनासाठी मामांनी केलेले प्रयत्न.	९१
२०.	४.१८	वसतिगृहातील मुलांचा आहार	९२
२१.	४.१९	वसतिगृहातील नाष्टा.	
२२.	४.२०	वसतिगृहातील व्यायाम प्रकार	९३
२३.	४.२१	वसतिगृहात आहार व व्यायामाची सांगड.	९४
२४.	४.२२	कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे आवडते व्यायाम प्रकार.	९५

अ. नं.	कोष्टक क्रमांक	नाव	पृष्ठ क्रमांक
२५.	४.२२(अ)	मुलात समाधीटपणा येण्यासाठी केलेले प्रयत्न.	९७
२६.	४.२३	नेतृत्व गुणांची वाढ होण्यासाठी प्रयत्न.	९८
२७.	४.२४	श्रमाची आवड निर्माण व्हावी म्हणून केलेले प्रयत्न.	९९
२८.	४.२५	फी माफीची सवलत कोणास द्यावी.	९९
२९.	४.२६	शेतक-याच्या मालाची विक्री होत असताना जाणवलेल्या वाईट गोष्टी.	१००
३०.	४.२७	शेतक-यांची नाकेदाराकडून अडवणूक व त्यावरील उपाय.	१०१
३१.	४.२८	शेतक-यांसमोरील अडचणी.	१०१
३२.	४.२९	शेतक-यांना कर्ज मिळावे म्हणून केलेले प्रयत्न.	१०३
३३.	४.३०	शेतक-यांना शेती विषयक नवीन ज्ञान मिळविण्यासाठी व सुधारीत बी-बियाणे मिळविण्यासाठी केलेले प्रयत्न.	१०४
३४.	४.३१	आर्थिक दृष्टया मागास विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी प्रयत्न.	१०७
३५.	४.३२	विद्यार्थ्यांच्या अर्थार्जनासाठी सुरू केलेले व्यवसाय.	१०८
३६.	४.३३	विद्यार्थ्यांकडून फी व ज्वारी घेताना वसतिगृहातील निकष.	१०८

अ. नं.	कोष्टक क्रमांक	नाव	पृष्ठ क्रमांक
३७.	४. ३४	अभ्यासात मागे असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी वसतिगृहातील प्रयत्न.	११०
३८.	४. ३५	विविध समाज घटकात मामांविषयी भावना.	१११
३९.	४. ३६	शिक्षा योग्य की अयोग्य.	११२
४०.	४. ३७	कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे आवडत असत किंवा नसत.	११३
४१.	४. ३८	समाधीटपणा, नेतृत्व व श्रमनिष्ठा हे गुण वाढावेत म्हणून वसतिगृहात योजलेले उपाय.	११९
४२.	४. ३९	कर्मवीर मामासाहेबांच्याबद्दल विविध समाज घटकात असलेल्या भावना.	१२२
४३.	४. ४०	श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, बार्शी या संस्थेच्या शाखांत झालेली वाढ.	१२४
४४.	४. ४१	जिजामाता विद्यामंदीरातील विद्यार्थिनींची संख्या दाखविणारा तक्ता.	१३०
४५.	४. ४२	कर्मवीर मामासाहेब जगदाळे महाविद्यालय बार्शी जि. उस्मानाबाद मुले व मुली संख्या.	१३३

: : : : : : : : : : : : :

आलेख / चित्र यांची यादी.

अ. नं.	आलेख क्रमांक.	नांव	पृष्ठ क्रमांक
१.	१. १	कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचा यांचा फोटो.	
२.	४. १	कर्मवीर मामासाहेब जगदाळे यांनी सुरु केलेल्या विविध शाखा दाखविणारा आलेख.	१२३
३.	४. २	जिजामाता विद्यामंदीर बार्शी, शैक्षणिक वर्ष व विद्यार्थीनींची संख्या दाखविणारा आलेख.	१२९
४.	४. ३	कर्मवीर मामासाहेब जगदाळे महाविद्यालय, वाशी ता. भूम. जि. उस्मानाबाद येथील वर्ष व मुले आणि मुली दाखविणारा आलेख.	१३२

: : : : : : : : : : :

कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे